

בראתי יצר הרע בראתי  
**תורה תבלין**

A Torah Tavlin Publication  
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת ראה - שבת מברכים חודש אלול

Shabbos Parshas Re'eh

כ"ה מנחם אב תשס"ג - August 23, 2003

הדלקת נרות שבת - 7:27 (Monsey, NY) שקיעה/יום השבת - 7:44  
זמן קריאת שמע/מ"א - 9:00 צאת הכוכבים/מעריב - 8:27  
זמן קריאת שמע/הגרי"א - 9:36 צה"כ/לשיטת רבינו תם - 8:56  
ימי שמדליק מוקדס, אין לאחר מזמן עצם קבלת השבת (משיאמר מזמור שיר)

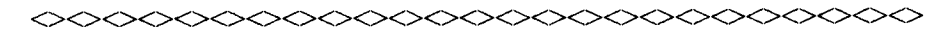
**מדעת עליון**

למען ייטב לך ולבניך אחריו כי תעשה הישר בעיני ה' וגו' (יב-כה)

איתא בתורת כהנים וז"ל תנא דבי רבי ישמעאל: אמר הקב"ה, אלמלא העליתי את ישראל ממצרים, אלא בשביל דבר זה שאין מטמאין בשרצים, דיי עכ"ל. ולכאורה יש לשאול, וכי מעלה היא זו שהם פורשים משרצים לאכילה? הרי אדרבה, הסברא מחייבת ההיפך מזה, שאם אדם פורש מן האיסור שהוא מתאוה לו כ"כ, הרי זה דבר חשוב. וכגון רבית, שאדם רוצה להרבות מעותיו בלא טורח, וכן מדות ומשקלות וכדו', ואם מתגבר האדם על יצרו ופורש מהם, מן הסברא ששכרו יותר גדול מאשר האדם שפורש משקצים ורמשים, שהם דברים מואסים ביותר?

אלא מסביר הגמור"ר שמואל לאניאדו זצ"ל, בסי' כלי חמדה, שמה שאומר הכתוב "כי תעשה הישר בעיני ה'", היינו להודיע שהאדם ימנע מאכילת דברים מואסים לא מפני שנפשו קצה בס, אלא מפני שהוא רוצה לעשות הישר והטוב בעיני ה', וכמו שאחז"ל אל יאמר אדם אי אפשי בבשר חזיר, ולכן אני נמנע מלאוכלו, אלא אפשי בו ומה אעשה ואבי שבשמים גזר עלי שלא אוכל אותו. ולכן, בחינה גדולה היא זו יותר בדבר המשוקץ ומואס, שאינו פורש מהם מפני השיקוץ אלא אומר שאי אפשי בהם, ואז יתקדש בישיבה של מעלה. וזהו שאמר "אלמלא העליתי את ישראל ממצרים אלא בשביל שאין מטמאים עצמם בשקצים דיי" - כלומר, אפי' אם היו פורשים מן השקצים רק מחמת שנפשם קצה בהם היה מספיק, אבל עתה שפורשים הם מפני ציווי הקב"ה, על אחת כמה וכמה שמעלתם גדולה עד מאד.

ורעה עינך באחיך האביון ולא תתן לו וקרא עליך אך ה' והיה בך חטא (טו-ט)  
הנה יש אלו האנשים שחושבים בלבם שכל מי שבא לבקש צדקה או עזרה מהם,



ושמחת לפני ה' אלקיך אתה ובנך ובתך ... וזכרת כי עבד היית במצרים (טו-יא)  
These *posukim* seem to have been randomly juxtaposed one to the other. We are told that we must "Rejoice before Hashem, you and your son and your daughter, and your servant and your maid and the Levite who is in your gates, and the convert and the orphan and the widow.... And you shall remember that you were a slave in Egypt." Where is the connection between the idea of rejoicing with one's entire family, as well as with converts, orphans and widows, and the need to remember our servitude in Egypt?

R' Avrohom Shmuel Binyomin Sofer ZT"L, the Ksav Sofer explains the continuity of these *posukim* in the following manner: There are some people who find it hard to give financial assistance to a convert, orphan and widow because they are not satisfied with what they themselves have. They always seek to acquire more money for themselves, so how can they give what they have to others? All the more so on the holidays, since it is forbidden to work on the holidays and they do not have any new income. Even if such a person does give to the poor as he is really obligated to do, he will not feel joy when he gives charity. Therefore, the *Torah* tells him to remember his previous situation when he was a slave in Egypt, doing forced labor the entire day and subsisting on just the barest minimum of food. When a person realizes how much better off he is now, he will feel happy with what he has and in his present joyous state will readily give generously to those in need. The way we react to our present situation is always dependent on how we view it, and how we view a situation is dependent on what factors we take into account in the entire context of things.

**הוא היה אומר.....**

R' Simcha Bunim of P'shischah ZT"L would say:

"I always keep my *Tallis* and *Tefillin* by my side, for if I am awoken from even a short nap and told that *Moshiach* has arrived, I need to move right away. And how can a Jew set out on the road without his *Tallis* and *Tefillin*?"

R' Zusia of Anipoli ZT"L would say:

"If I could change places with *Avrohom Avinu* I would not. Only one Avrohom was created and only one Zusia and nothing could be gained by changing places. Every individual has his own capabilities, and jealousy will achieve nothing."

R' Azriel Hildesheimer ZT"L would say:

"Why haven't I written a *sefer*? Because those ideas worth writing have been published already, and those not worthy, I do not want quoted in my name!"

לעי"נ רחל בת איסר ע"ה כ"ה אב תשנ"ה DEDICATED BY MR & MRS DOVID GOTTLIB

to speak with his former *Rebbe*, R' Chaim. He had questions on religious philosophy and was hoping to get R' Chaim's opinion on how Judaism dealt with certain issues and questions that he had for years. He started to speak, but before he could ask what he had come for, R' Chaim cut him off and asked him a question of his own. "Tell me, did you first have these questions and then become irreligious, or did you first become irreligious and then have these questions?"

The professor thought for a moment and then unashamedly answered that he had first gone astray from religion and then was troubled by these questions.

"In that case," R' Chaim told him. "There is no point in my answering you. One can only answer a question. But these aren't questions - these are answers! They are answers to your lifestyle, they are rationalizations for the path you have chosen. No, it is impossible. One cannot answer an answer!"

### TORAH GEMS

כי אם אל המקום אשר יבחר ה' אלקיכם ... לשכנו תדרשו ובאת שמה (יב-ד)

The *Torah* commands us, upon our arrival in *Eretz Yisroel*, to bring our *korbonos* - sacrifices, only to the *Bais Hamikdash*. Unfortunately, we no longer merit the presence of *Hashem* in His house in *Yerushalayim*. However, the *Navi Hoshea* tells us, "We will fulfill our sacrificial obligations through our lips (praying to Hashem)." Although not technically exempt from bringing *korbonos*, practically speaking, we must rely on prayer as a substitute. One of the laws of *tefillah* is to set aside a special place, a מקום קבוע, where one can pray every day. In fact, the *gemara* lavishes praise upon an individual who designates a place for his prayers and refers to him as humble and pious, who personifies *Avrohom Avinu*. The question is: Every *halachah* is important. Why did *Chazal* attribute such greatness for this person who always *davens* in the same place?

R' Dovid Nussbaum Shlit"a quotes the *Rashb"a*, who understands the importance of assigning a specific place to *daven* within the context of the *halacha* that we must bring all our sacrifices to one special place, the *Bais Hamikdash*. Similarly, when we pray to *Hashem* we must accord Him proper respect. In order to respect *Hashem*, the fear of Heaven must be uppermost in our minds and hearts. When we designate a special place to pray, we are able to focus more intensely on the function of that place, to pray with the thought that we stand in front of the Sovereign Ruler of the Universe. Such an overwhelming perception will immediately instill in our very being the humility necessary to pray as a servant in front of his Master. This, too, is the personification of our father *Avrohom*, whose virtue of humility led him to recognize the existence of a Supreme Being at the tender age of three.

הוא "בליעל" - כלומר, אינו ראוי ליטול ונוטל. וע"י מחשבה זו, יגרמו שיתקיים המקרא "ורעה עינך באחריך האביון ולא תתן לו". ובכך ימצאו היתר להמנע מלתת גם לאביון האמיתי, שמא הוא מאלה שאינם צריכים באמת ליטול. ולא עוד, אלא שיש להם אסמכתא בדברי חז"ל בגמ' (כתובות סח). "בואו ונחזיק טובה לרמאים, שאלמלא הם, היינו חוטאים בכל יום שנא' וקרא עליך אל ה' והיה בך חטא ע"כ." דמשמע שאכן ישנם כאלה בני בליעל שנוטלים צדקה אפי' שאינם צריכים, ואמנם ניצלת מהחטא של "ולא תקפוץ את ירך מאחריך האביון".

אמנם יש לזוהר, כתב הגמור"ר יוסף חיים זוננפלד זצ"ל, שאם אותו אביון, שמנעו ממנו את הנדבות יקרא "עליך אל ה'", יענשו על כך - "והיה בך חטא" - כי הצעקה של האביון אל ה' לא תשוב ריקם. ומשום כך ממשיכה התורה ומצווה "נתן תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו", ואף מבטיחך כי לא יגרע ממונתך ע"י הנתנה כמ"ש "בגלל הדבר הזה יברך ה' בכל מעשיך ובכל משלח ידך" - כי גם על צדקה כזו, נאמרה ברכת ה' ויתברכו המתנדבים, כי מדעת קונם יש בהם כדכתי' "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון". ואין אדם יודע בעניניו של חבירו כשיעיד הנסיון.

### מעשה אבות....סימן לבנים

אם לא תשמעו אל מצות ה' אלקיכם וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה (יא-כח)

The great *Yeshiva* in Volozhin was one of the most exceptional institutions of Jewish learning in the history of the *Yeshiva* world. In fact, it was the first of its kind and most of today's *Yeshivos* have been modeled, in one form or another, after the manner in which the *Volozhiner Yeshiva* functioned. Unfortunately, due to the pressures of the tyrannical Russian government and to the firm, unyielding commitment to *Torah* education of the *Roshei Yeshiva*, the **Netziv**, **R' Naftoli Tzvi Yehudah Berlin ZT"L** and **R' Chaim Soloveitchik ZT"L**, the *Yeshiva* was forced to close its doors, right before the turn of the 20th century.

During those hectic days, an unforeseen element of "modernism" found its way into the *Yeshiva*, and some of the more vulnerable *bochurim* were enticed away from true *Torah* learning and a "kosher" lifestyle, daring to taste from the forbidden fruits of the Reform movement and its affiliations. Books from forward-thinking authors and cultural activities that were alien to the *Yeshiva* world, found a place among a small society that - as foreign a concept as it is for us to comprehend - comprised a small portion of the student body.

One such *bochur*, who was a *talmid* of the *Rosh Yeshiva*, R' Chaim Soloveitchik ZT"L, left his *rebbe* and went on to study at a prominent university. Eventually, after devoting all of his time and effort, he became a widely recognized and renowned professor of philosophy. Predictably, though, along the way he became completely irreligious.

Years later, he found himself in the city of Brisk, and he went out of his way